

AUTEURS
HILDE BAKKER
SIHAM EL MOUSSAOUI
NORA VAN ACHT

Kennisplatform
Integratie &
Samenleving

januari 2020

INTERVENTIEOVERZICHT

Voorkomen van (online) seksuele grensoverschrijdingen

Inleiding

Vooraf meisjes met een Marokkaans-, Turks- of Hindoestaans-Nederlandse achtergrond lopen risico op exposering of shame sexting, het ongewenst online verspreiden van (gemanipuleerd) pikant beeldmateriaal. Vanwege het belang van seksuele eer die nog steeds en vooral voor meisjes en vrouwen geldt in hun gemeenschap, maakt dit hen extra kwetsbaar voor chantage en misbruik. Vaak, maar niet uitsluitend, zijn het mannen en jongens die de pleger zijn. Om (online) seksuele grensoverschrijdingen te voorkomen, maakte KIS dit overzicht van (preventieve) interventies.

VOOR WIE IS DIT INTERVENTIEOVERZICHT BEDOELD?

KIS wil met dit overzicht de kennis over de mogelijkheden voor voorlichting en preventie van (online) seksueel grensoverschrijdend gedrag verspreiden. Het is vooral bedoeld voor professionals in het sociaal domein en het onderwijs, daarnaast voor voorlichters en gespreksleiders vanuit migrantenorganisaties.

HOE HEBBEN WE DE INTERVENTIES VERZAMELD?

Bij de inventarisatie van (preventieve) interventies hebben we eerst gezocht via de websites van bij ons bekende organisaties en daarna via Google. Veel van de gevonden interventies zijn gericht op het vergroten van de kennis, bewustwording en weerbaarheid van jongeren in hun seksuele ontwikkeling. Een beperkt aantal is specifiek gericht op de doelgroep meisjes met een migratieachtergrond. Bij een paar interventies worden de ouders actief betrokken. We vonden geen enkele interventie specifiek voor ouders. Slechts een deel van de interventies is specifiek gericht op **online** shame sexting en exposering.

We hebben de interventies onderverdeeld in vijf categorieën, al is er soms enige overlap:

1. Preventie en voorlichting
2. Lesmethode
3. Training (deels in justitieel kader)
4. Individuele begeleiding
5. Deskundigheidsbevordering voor professionals

BEOORDELING INTERVENTIES

Sommige interventies zijn beoordeeld door de databank van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI), Movisie, of beide. De uitkomst hiervan staat onder het kopje 'Beoordeeld als'.

OPROEP: STAAT JOUW INTERVENTIE NIET (JUIST) IN HET OVERZICHT?

Ervaring leert dat organisaties en hun aanbod snel veranderen en de informatie dus verouderd. Heb je nieuwe informatie, geef het dan aan ons door. Staat jouw interventie er niet tussen, ook dan ontvangen wij graag je gegevens en die van de interventie. Dan verwerken we die in de volgende update. Stuur een mail naar Siham El Moussaoui via s.elmoussaoui@movisie.nl.

Interventieoverzicht

1. Preventie en voorlichting

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
Ik ben van mij!	<p>Ik ben van mij! richt zich op jongeren en is een interventie die focust op het bevorderen van positief seksueel gedrag, op het ontwikkelen van bewustzijn van eigen wensen en grenzen en op het (h)erkennen van de wensen en grenzen van een ander. Daarbij staat een positieve seksualiteit centraal waarbij de jongeren zich seksueel verantwoordelijk voelen en gedragen ten opzichte van zichzelf en de ander. Ook richt het zich op het verlagen van het risico op het meemaken of vertonen van seksueel grensoverschrijdend gedrag.</p> <p>'Ik ben van mij!' bestaat uit vier bijeenkomsten van elk minstens 50 minuten en daarnaast mobilisatie-activiteiten die uitgevoerd worden op een nader te bepalen moment. De uitvoering van de interventie omvat drie fasen: (peer-)educatie, peer-activatie en peer-mobilisatie: na kennisoverdracht andere jongeren bewust maken van en mobiliseren rond seksuele wensen, grenzen en weerbaarheid.</p> <p>Er is een handboek met achtergrondinformatie en een beschrijving van de aanpak. Ook is er een e-learning beschikbaar voor uitvoerders ter voorbereiding, en een website met aanvullende materialen.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Preventie en voorlichting (training, als start voor (peer-)educatie, -activatie en -mobilisatie)</p> <p>DOELGROEP Jongeren van 14 tot en met 18 jaar die Nederlands verstaan, spreken en schrijven.</p> <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP Is er niet, maar professionals in het jongerenwerk en onderwijs kunnen hiermee aan de slag</p> <p>SECTOR Onderwijs, zorg en welzijn</p> <p>PREVENTIE Primair</p> <p>BEOORDEELD ALS Goed beschreven</p> <p>ONDERZOEK Uit een onderzoek naar de voorganger van 'Ik ben van mij!' (WE CAN Young) blijkt dat jongeren nieuwe kennis hebben opgedaan, er sprake is van verandering in attitude, veranderingen in sociale invloed en veranderingen in competenties, eigen effectiviteit en gedrag. Uit het onderzoek blijkt dat het losse karakter van de interventie en kortdurende, eenmalige activiteiten minder effectief zijn.</p>

Dit is in de doorontwikkeling van WE CAN Young naar 'Ik ben van mij!' verwerkt tot een strakkere opbouw en een combinatie van elkaar versterkende activiteiten met een duidelijke doelstelling en focus.

MEER INFORMATIE

> [Ik ben van mij!](#)

ONTWIKKELAAR

Movisie

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
Bloedlink	<p>Bloedlink is een voorlichtingsproject over de risico's van sexting. Bloedlink richt zich in het bijzonder op jongeren en ouders met een islamitische achtergrond, zodat ouders begrijpen hoe sexting gebeurt en hun zoon of dochter niet veroordelen, maar steunen.</p> <p>De voorlichtingsfilm 'Bloedlink' wordt tijdens bijeenkomsten getoond. De film maakt duidelijk hoe belangrijk het is dat jongeren met hun ouders over moeilijke onderwerpen durven te praten. Dat is voor veel pubers moeilijk. Opgroeien in een islamitisch gezin maakt de drempel vaak nog hoger. In de film Bloedlink spelen mensen van Marokkaanse afkomst, die op deze manier het thema sexting bespreekbaar maken.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Preventie en voorlichting</p> <p>DOELGROEP Jongeren en ouders met een islamitische achtergrond</p> <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionals: <ul style="list-style-type: none"> - Jongerenwerk - Hulpverlening - (Jeugd)politie <p>ERKENNING Het project heeft de Hein Roethofprijs gewonnen, vanwege de resultaten die bereikt zijn met de preventie van criminaliteit.</p> <p>MEER INFORMATIE > Kijkers over de film > Trailer</p> <p>ONTWIKKELAARS (EN UITVOERDERS) Pretty Woman, Politie Midden Nederland, JoU (Jongerenwerk Utrecht), en Al-Amal</p> <p>Producer van de film: Brahim Azamouri</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
Men Care+	<p>Deze internationale campagne is bedoeld om jongens en mannen te betrekken bij de bestrijding van genderongelijkheid, en om de levens van vrouwen en meisjes te verbeteren.</p> <p>Het omvat onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Campagnes (en -materialen) • Toolkits • Trainingen voor (jonge) mannen • Counseling (jonge) mannen over gebruik partnergeweld • Trainingen voor gezondheidswerkers 	<p>SOORT INTERVENTIE Preventie en voorlichting (campagne)</p> <p>DOELGROEP Jongens en mannen</p> <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrijwilligers • Professionals: <ul style="list-style-type: none"> - Zorg en welzijn <p>MEER INFORMATIE</p> <ul style="list-style-type: none"> > Men Care – Rutgers > Men Care > Rutgers international <p>INTERVENTIEONTWIKKELAAR Rutgers</p>

2. Lesmethode

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
SnAppje en Sexting & Grooming	<p>Aan de hand van de film 'Nu overal te zien' worden de onderwerpen bespreekbaar gemaakt en wordt kennis over sexting en grooming bij jongeren vergroot.</p> <p>Daarnaast wordt de (seksuele) weerbaarheid van leerlingen ten aanzien van de risico's van social media vergroot.</p> <p>Voorafgaand aan de lessen voor de kinderen en jongeren, krijgen ouders en docenten een voorlichtingsbijeenkomst waar de thema's uit de film worden besproken. Ze krijgen handvatten mee om seksueel grensoverschrijdend gedrag te signaleren en kinderen hierbij zo goed mogelijk te begeleiden.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Lesmethode</p> <p>DOELGROEP</p> <ul style="list-style-type: none">• Sexting & Grooming: leerlingen uit klas 1 en 2 van het voortgezet onderwijs• SnAppje: leerlingen groep 7 en 8 van het primair en speciaal onderwijs <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP Docenten (en ouders)</p> <p>MEER INFORMATIE > Lespakket sexting en grooming</p> <p>INTERVENTIEONTWIKKELAAR EN UITVOERENDE ORGANISATIE Qpido</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
'Liefde is...'	<p>De vier voorlichtingslessen van het pakket 'Liefde is...' leert jongeren op een respectvolle manier met elkaar omgaan, leert hen grenzen te herkennen bij zichzelf en anderen en die te respecteren.</p> <p>De lessen worden verdeeld over vier weken gegeven door Qpido-voorlichters die écht met jongens en meisjes in gesprek gaan. Ze snijden op interactieve wijze de twee belangrijke (of misschien wel de belangrijkste?) onderwerpen in de puberteit aan: liefde en seks! Jongens krijgen les van mannen; de meisjes van vrouwen.</p> <p>Iedere week worden er andere thema's behandeld. De onderwerpen zijn: seksualiteit, mannen, meisjes, liefde, grenzen, loverboys, nee en ja zeggen, geaardheid, genderdiversiteit en social media.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Lesmethode</p> <p>DOELGROEP</p> <ul style="list-style-type: none"> • klas 2 en 3 voortgezet onderwijs • er is ook een aangepast programma voor groep 8 en de 1e klas <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP Qpido-voorlichters</p> <p>BEOORDEELD ALS Effectief lesprogramma</p> <p>MEER INFORMATIE > Liefde is..</p> <p>INTERVENTIEONTWIKKELAAR EN UITVOERENDE ORGANISATIE Qpido</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
Let's talk (2014)	<p>Let's talk bestaat uit een dvd en een handleiding voor docenten en jongerenwerkers. Het biedt een handvat om met jongeren tussen de 12 en 19 jaar in gesprek te gaan over verschillende aspecten van seksualiteit, rolopvattingen en weerbaarheid.</p> <p>Op de dvd staan 29 beeldfragmenten rondom 15 thema's: eerste keer, flirten/versieren, kijk op seksualiteit, maagdelijkheid, partnerkeuze, religie/cultuur, safe sex, sekserollen, seksuele intimidatie, seksuele oriëntatie, seksuele voorlichting, sociale omgeving, vreemdgaan, wensen en grenzen, zelfbeeld.</p> <p>Aan de hand van de beeldfragmenten kunnen er discussies gevoerd worden over de thema's. In de handleiding staan werkvormen beschreven met didactische aanwijzingen.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Lesmethode</p> <p>DOELGROEP Jongeren tussen de 12 en 19 jaar</p> <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionals: <ul style="list-style-type: none"> - Onderwijs - Jongerenwerk <p>MEER INFORMATIE > Let's talk</p> <p>ONTWIKKELAAR Rutgers</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
<p>Lang leve de liefde</p>	<p>Lesmethode over liefde, relaties en seksualiteit voor het voortgezet (speciaal) onderwijs en mbo.</p> <p>Lang Leve de Liefde is een lesmethode over liefde, relaties, veilig vrijen en seksualiteit voor het voortgezet onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en het mbo. Met deze methode worden leerlingen ondersteund in een prettige, veilige en gewenste seksuele ontwikkeling. Hiermee werken de leerlingen aan hun kennis, maar ook aan hun houding en vaardigheden ten aanzien van relaties en seksualiteit.</p> <p>Ook zijn er, aanvullend op de reguliere lespakketten, extra modules, die specifieke onderwerpen bespreken. Een daarvan is Jij en de media: jongeren leren kritisch te kijken naar seksueel getinte en geïdealiseerde schoonheidsbeelden in de media.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Lesmethode</p> <p>DOELGROEP Jongeren tussen de 12 en 18 jaar, uit het voortgezet onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en het mbo</p> <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP Professionals: voortgezet onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en het mbo</p> <p>BEOORDEELD ALS Effectief</p> <p>MEER INFORMATIE > Lang leve de liefde</p> <p>ONTWIKKELAAR Soa Aids Nederland in samenwerking met Rutgers</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
<p>Lang leve de liefde – Jij en de media</p>	<p>‘Jij en de media’ bestaat uit twee lessen, waarin jongeren leren genuanceerder na te denken over seksualiteit en rolpatronen, met als uiteindelijk doel bij te dragen aan het voorkomen van seksuele grensoverschrijding.</p> <p>De les ‘Wat is echt’ gaat over stereotypen en beeldmanipulatie in de media. De les ‘Jouw wensen en grenzen’ over kritisch bekijken van mediabeelden en respectvol gedrag ten opzichte van jezelf en anderen.</p> <p>Het pakket bevat ook een magazine voor leerlingen. Naast informatie over seks in de media, geeft het tips hoe met die informatie om te gaan en komen leerlingen aan het woord.</p> <p>‘Jij en de media’ sluit aan bij het lespakket Lang leve de Liefde Onderbouw, een lessencyclus die het maken van seksueel gezonde keuzes bevordert. Het lesmateriaal is afgestemd op de ervaring en het leerniveau van de leerlingen.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Lesmethode (aanvulling op lesmethode Lang leve de Liefde)</p> <p>DOELGROEP Jongeren tussen de 13 en 15 jaar</p> <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP Professionals: Onderwijs</p> <p>SECTOR Onderwijs</p> <p>BEOORDEELD ALS Goed onderbouwd</p> <p>MEER INFORMATIE > Lang leve de Liefde - Jij en de Media (vmbo) leerlingmagazine > Act 4 respect – Lang leve de liefde – jij en de media</p> <p>ONTWIKKELAAR Rutgers</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
<p>Over seks gesproken</p>	<p>'Over seks gesproken' biedt handvatten om seksuele en relationele vorming aan de orde te stellen in de lerarenopleidingen. In de handleiding worden verschillende competenties met meetbare indicatoren genoemd, met daaraan gekoppeld lessuggesties.</p> <p>De competenties en lessuggesties concentreren zich rond de volgende thema's: belang van seksuele vorming en de eigen rol als leraar daarin, aansluiting bij de ontwikkeling en het niveau van leerlingen, seksuele gezondheid van jongeren, creëren van een veilige sfeer en vertrouwde lesomgeving, preventie van zwangerschap, soa en seksuele grensoverschrijding, signaleren van seksuele problematiek, omgaan met diversiteit in seksuele normen en waarden en met diversiteit in seksuele oriëntatie, omgaan met lastige situaties in de klas, kennis en gebruik van bestaande methodieken seksuele vorming voor het onderwijs.</p> <p>Omvat een handleiding voor docenten met daarin ook studentenopdrachten.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Lesmethode</p> <p>DOELGROEP Studenten lerarenopleidingen (bijvoorbeeld het vak biologie en gezondheidszorg en welzijn)</p> <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP Docenten lerarenopleidingen (bijvoorbeeld het vak biologie en gezondheidszorg en welzijn)</p> <p>MEER INFORMATIE > Over seks gesproken</p> <p>ONTWIKKELAAR Rutgers</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
<p>Welkom op school (2015)</p>	<p>Onderwijsmethode bedoeld voor Internationale Schakelklassen (ISK's) en andere vo-scholen met nieuwkomers (12-18 jaar) om hen sociaal emotioneel te ondersteunen.</p> <p>Er zijn zes cultuursensitieve lessen over relaties en seksualiteit met aandacht voor gendergelijkheid en seksuele rechten. Het bestaat uit een docentenhandleiding en een leerlingenboek.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Lesmethode</p> <p>DOELGROEP Jongeren tussen de 12 en 18 jaar die nieuwkomers zijn in Nederland en naar Internationale Schakelklassen (ISK's) en andere vo-scholen gaan</p> <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP Professionals: Onderwijs</p> <p>BEOORDEELD ALS Goed beschreven</p> <p>MEER INFORMATIE > Welkom op school</p> <p>INTERVENTIEONTWIKKELAAR Pharos en Rutgers</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
<p>Rond je seksualiteit (Nederlandstalig); Love is all around (Engelstalig) / (2013)</p>	<p>Met dit spel overwinnen jongeren, vanaf 15 jaar, hun schroom om over relaties en seks te praten. Ze leren op een veilige manier in een groep (maximaal 30 personen) hun mening te delen met hun leeftijdsgenoten. Zo worden ze zich bewust van het bestaan van verschillende normen en waarden, die persoonlijk kunnen zijn of cultureel bepaald. Ook is er aandacht voor seksuele rechten wereldwijd.</p> <p>De vragen vallen onder de volgende categorieën: communicatie over seks en relaties, man-/vrouwrollen, relaties, seksualiteit, seksuele oriëntatie, veilig vrijen, voortplanting, weerbaarheid, zelfbeeld en toekomst. Het spel duurt 50 minuten en kan ook worden gebruikt als een opstap naar een groepsgesprek onder begeleiding.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Lesmethode</p> <p>DOELGROEP Jongeren vanaf 15 jaar uit de bovenbouw van het voortgezet onderwijs en mbo</p> <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP Professionals: Onderwijs</p> <p>MEER INFORMATIE > Rond je seksualiteit</p> <p>INTERVENTIEONTWIKKELAAR Rutgers</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
Boys R Us (2013)	<p>Met dit bordspel worden jongens bewust gemaakt van het belang van veilige, prettige, gewenste en gelijkwaardige seksuele en relationele contacten, zodat zij leren om weloverwogen en onafhankelijke keuzes te maken en hun eigen seksualiteit te ontdekken en te ontwikkelen zonder overschrijding van grenzen.</p> <p>Het biedt docenten een handvat om jongens met elkaar in gesprek te laten gaan over seksualiteit, intimiteit en relaties.</p> <p>Het omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Twee varianten: één voor jongens van 10 tot 13 jaar en één voor jongens van 13 jaar en ouder • Verschillende soorten opdrachten: kennisvragen, meningsvragen en doeopdrachten in de categorieën: 'vrienden', 'meisjes', 'ik' en 'omgeving'. • Een docentenhandleiding met achtergrondinformatie en didactische aanwijzingen. 	<p>SOORT INTERVENTIE Lesmethode</p> <p>DOELGROEP Jongens van 10 tot 13 jaar en jongens van 13 jaar en ouder, in de bovenbouw van het basisonderwijs, VMBO of het (voortgezet) speciaal onderwijs</p> <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP Professionals: Onderwijs</p> <p>BEOORDEELD ALS Goed onderbouwd</p> <p>MEER INFORMATIE > Boys R Us</p> <p>INTERVENTIEONTWIKKELAAR Rutgers en Soa Aids Nederland</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
Girls' Choice (ook Engelstalig)	<p>Een leuk bordspel dat meisjes aanmoedigt om na te denken over wensen en grenzen in intimiteit en seksualiteit. Ook in Engelse versie verkrijgbaar.</p> <p>Hoeveel weet je over seks en veilig vrijen? Hoe gedraag jij je naar vriendjes/vriendinnen toe? Hoe goed kun je opkomen voor jezelf? Maak met dit spel seksualiteit bespreekbaar en verhoog de seksuele en relationele weerbaarheid van meisjes met als doel hen meer controle te geven over hun eigen seksleven.</p> <p>Het basisspel is geschikt voor meisjes van 10 tot 13 jaar. De andere kant van het spelbord is te spelen met meisjes van 13 tot 15 jaar.</p> <p>Het omvat onder andere opdrachtkaarten en een handleiding voor docenten. Het spel is ontwikkeld om te gebruiken als aanvulling op voorlichtingsprogramma's of lessen seksuele en relationele vorming.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Lesmethode</p> <p>DOELGROEP Meisjes van 10 tot 13 jaar en van 13 tot 15 jaar</p> <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP Professionals: (voortgezet) speciaal onderwijs en jongerenwerk</p> <p>BEOORDEELD ALS Goed onderbouwd</p> <p>MEER INFORMATIE > Girl's choice Nederlandstalig > Girl's choice Engelstalig</p> <p>INTERVENTIEONTWIKKELAAR Rutgers en SOA Aids Nederland</p>

3. Training

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
Ken je grens (2017)	<p>'Ken je grens' is een training op maat voor jongens (12-18 jaar) met als doel herhaling van seksueel overschrijdend gedrag, overlast en seksuele intimidatie te voorkomen.</p> <p>In 10 tot 15 bijeenkomsten van 1,5 uur komen thema's aan bod zoals groepsdruk, internetrisico's, omgangsregels en interactie op het gebied van relaties en seksualiteit.</p> <p>De online context waarin jongeren opgroeien is een belangrijk onderdeel in het programma. Dit vraagt namelijk extra vaardigheden van jongeren om wensen en grenzen te herkennen en aan te geven, om uiteindelijk seksuele risico's te voorkomen. Ook ouders worden bij Ken je grens betrokken, daarvoor zijn er speciale bijeenkomsten.</p> <p>In Ken je grens wordt gewerkt met actieve opdrachten, zoals het spelen van een educatieve game. Jongeren leren gewenste vaardigheden door het spel goed te spelen. Ook leren ze zich meer in te leven in anderen omdat het spel vanuit verschillende gezichtspunten kan worden gespeeld.</p> <p>Ken je grens (2017) is een afgeleide variant van de Respect Limits-training (tot 2016) die als leerstraf werd ingezet in het jeugdstrafrecht.</p>	<p>DOEL/SOORT INTERVENTIE Training</p> <p>DOELGROEP</p> <ul style="list-style-type: none">• Jongens van gemiddeld 12 tot 18 jaar die online of offline grensoverschrijdend seksueel gedrag vertonen of waarbij vermoedens zijn van dit gedrag• Ouders van deze jongens <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP</p> <ul style="list-style-type: none">• Vrijwilligers en professionals, bijvoorbeeld jongerenwerk• Kan in preventief en justitieel kader worden ingezet <p>WERKT DEZE AANPAK? Onderzoek laat positieve aanwijzingen zien dat de aanpak helpt. Er is een significante verbetering te zien bij belangrijke risicofactoren van deze doelgroep:</p> <ul style="list-style-type: none">• stijging in hun seksuele interactiecompetentie;• daling in stereotiepe attitudes ten aanzien van seksuele dwang. <p>BEOORDEELD ALS Act4respect.nl beschrijft de interventie als 'Mooi initiatief.' Het is nog niet opgenomen in de databanken van het NJi of Movisie, met name omdat het een vrij recente interventie is.</p> <p>MEER INFORMATIE > Project Ken je grens</p> <p>ONTWIKKELAAR Rutgers</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
LEFgozers (2017)	<p>LEFgozers is een serie workshops met jongens tussen de 14 en 18 jaar, over mannelijkheid, macho gedrag en groepsdruk.</p> <p>LEFgozers (voorheen Beat the Macho) stelt de machonorm ter discussie zodat er ruimte komt voor nieuwe, meer positieve vormen van mannelijkheid. Hiermee draagt LEFgozers bij aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het voorkomen van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, • het vergroten van de acceptatie van LHBTI's, • een gezonde (seksuele) ontwikkeling van de jongens zelf. <p>Met interactieve oefeningen en opdrachten ontdekken jongens hoe ze zelf invulling kunnen geven aan hun mannelijkheid. Door elkaar en andere jongens hierin te adviseren, komt er een gesprek tussen jongens op gang waarin lef niet langer staat voor macho gedrag, maar voor het gaan van je eigen weg.</p>	<p>DOEL/SOORT INTERVENTIE Training (workshop) en preventie</p> <p>DOELGROEP Jongens tussen de 14 en 18 jaar</p> <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionals: <ul style="list-style-type: none"> - Jongerenwerk - Onderwijs <p>Om LEFgozers te kunnen geven, volgt de professional eerst een train-de-trainer.</p> <p>MEER INFORMATIE > Project Lefgozers</p> <p>ONTWIKKELAARS LEFgozers is ontwikkeld door Rutgers, in samenwerking met Movisie, Soa Aids Nederland en lokale partners: Kompaan en de Bocht (Tilburg), Sense Noord Nederland, Qpido (Spirit, Amsterdam), R-Newt (Dordrecht), Social Work Breda, Centrum 1622 (Den Haag) en Stichting de Schoor (Almere).</p>

4. Individuele begeleiding

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
Nisa4Nisa – Big Sis	<p>Doel van deze interventie is meiden weerbaar maken en leren dat meiden hun eigen keuzes kunnen maken. Ze er stil bij laten staan dat ze andere doelen kunnen hebben dan 'trouwen'.</p> <p>Aan de hand van informele ontmoetingsmomenten (bijvoorbeeld koken en praten) pikken de trainers signalen op en bedenken wat belangrijk is om aan te kaarten. Zij bieden individuele begeleiding en begeleiden het groepsproces. Zij stimuleren peer-support en ruimte om ervaringen uit te wisselen.</p> <p>De trainers zijn ervaringsdeskundigen en worden begeleid vanuit Nisa 4 Nisa. De veilige en informele setting zorgt ervoor dat problemen snel worden opgepikt. De aanpak is afhankelijk van thema's die zich aandienen.</p> <p>Er wordt vanuit systeembenadering gewerkt: meiden worden bewust gemaakt dat ze keuzes kunnen maken en gedragsalternatieven hebben. Moeders van deelnemers worden betrokken om de onderlinge dialoog te stimuleren.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Individuele (en groepsgerichte) begeleiding</p> <p>DOELGROEP</p> <ul style="list-style-type: none">• Meiden met een niet-Westerse etnische achtergrond (meestal een Marokkaanse)• Moeders van deze meiden <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP Vrijwilligers (van Stichting Nisa for Nisa)</p> <p>MEER INFORMATIE > Nisa4Nisa – Big Sis</p> <p>INTERVENTIEONTWIKKELAAR Fatima Sabbah</p> <p>UITVOERENDE ORGANISATIE Nisa for Nisa</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
<p>Julia</p>	<p>Ambulant hulptraject Julia richt zich op meisjes die kwetsbaar zijn in hun seksuele ontwikkeling. In de begeleiding richt de hulpverlener zich op het seksueel weerbaar maken van het meisje en werkt met haar aan een gezonde seksuele ontwikkeling. Doel is om herhaling van slachtofferschap, en in sommige gevallen plegerschap, te voorkomen. Ook het krijgen van een realistisch beeld over liefde, relaties en seks is belangrijk, om op deze manier onder meer seksuele dwang te voorkomen.</p> <p>Deze individuele interventie bestaat uit 24 wekelijkse bijeenkomsten van één uur en is bedoeld voor meisjes die zelf aangeven hulp te willen hebben.</p>	<p>DOEL/SOORT INTERVENTIE Individuele begeleiding</p> <p>DOELGROEP Meisjes (13 -19 jaar) die signalen tonen van seksueel grensoverschrijdend gedrag.</p> <p>De meisjes die in aanmerking komen voor Julia-begeleiding zijn meisjes die kwetsbaar zijn, een laag zelfbeeld hebben en/of zorgelijk gedrag op seksueel gebied vertonen.</p> <p>Bijvoorbeeld meisjes die...</p> <ul style="list-style-type: none"> • ... een verhoogde kans hebben om slachtoffer te worden van loverboys of seksuele dwang, zoals meisjes die veel wisselende seksuele contacten hebben; • ... hun seksuele geaardheid of -identiteit onderzoeken; • vanuit hun culturele achtergrond of cognitieve vermogens niet of nauwelijks op de hoogte zijn van seks en liefde; • slachtoffer van het verspreiden van een naaktfoto zijn; • lovergirl zijn en onder druk staan van hun vriendengroep. <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP Professionals: Zorg en welzijn</p> <p>SECTOR Zorg</p> <p>BEOORDEELD ALS Goed onderbouwd</p>

MEER INFORMATIE

> [Romeo en Julia van Qpido](#)

> [Act4respect - Julia](#)

ONTWIKKELAAR

Qpido

UITVOERENDE ORGANISATIE

Qpido

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
<p>Romeo</p>	<p>Romeo richt zich op jongens die moeite hebben met het aangeven en/of accepteren van seksuele grenzen. Het is begeleiding waarbij de hulpverlener zich richt op het voorkomen van seksueel risicogedrag in de vorm van zowel slachtoffer- als daderschap.</p> <p>Er wordt gewerkt aan een gezonde seksuele ontwikkeling en de ontplooiing van een realistisch beeld over liefde, relaties en seks.</p> <p>De hulpverlener is niet alleen hulpverlener, maar vooral ook rolmodel. Het vlaggensysteem is een leidraad voor het ontwikkelen van een positieve seksuele interactie.</p>	<p>DOEL/SOORT INTERVENTIE</p> <p>Individuele begeleiding en preventie</p> <p>DOELGROEP</p> <p>Jongens tussen de 12 en 19 jaar die grensoverschrijdend gedrag vertonen.</p> <p>Jongens die in aanmerking komen voor Romeo zijn zowel kwetsbare jongens, zoals jongens met een laag zelfbeeld die moeite hebben om hun grenzen aan te geven, als jongens die een verhoogde kans hebben op het plegen van seksueel grensoverschrijdend gedrag.</p> <p>Bijvoorbeeld jongens die...</p> <ul style="list-style-type: none"> • ... een verhoogde kans hebben om in de jeugdprostitutie te belanden, bijvoorbeeld jongens die veel wisselende seksuele contacten hebben; • ... hun seksuele geaardheid of -identiteit onderzoeken; • ... meisjes aanzetten tot het versturen van naaktfoto's of die een bijdrage hebben in het verspreiden van naaktfoto's; • ... vanuit hun culturele achtergrond of cognitieve vermogens niet of nauwelijks op de hoogte zijn van seks en liefde en voor wie het daardoor niet duidelijk is welk seksueel gedrag wel en niet aanvaardbaar is; • ... onderdeel zijn van een vriendengroep waarin seksueel grensoverschrijdende gedragingen geaccepteerd worden en onder groepsdruk worden bevorderd. <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP</p> <p>Professionals: Zorg en welzijn</p>

SECTOR

Zorg

BEOORDEELD ALS

Goed onderbouwd

MEER INFORMATIE

> [Romeo en Julia van Qpido](#)

> [Act4respect - Romeo](#)

ONTWIKKELAAR

Qpido

UITVOERENDE ORGANISATIE

Qpido

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
<p>Respect Online – Sexting Halt-interventie</p>	<p>Het doel van de Halt-interventie Respect Online – Sexting is jongeren meer bewust te maken van hun digitale grensoverschrijdende gedrag en herhaling van het gedrag te voorkomen. Het gedrag gaat om vormen van ongewenste sexting tussen leeftijdsgenoten, waarbij het materiaal zonder toestemming is vervaardigd of verspreid, maar kan ook gaan om profielmisbruik, seksueel getinte pesterijen of beledigingen.</p> <p>De Halt-interventie laat een jongere inzien hoe je je online veilig en respectvol kunt gedragen.</p> <p>De interventie wordt individueel aan jongens en meiden aangeboden, waarbij Halt meerdere gesprekken voert met de jongere en ouders. De jongere leert via een drietal leeropdrachten over veilig en respectvol online seksueel gedrag (hoe ga je met elkaar om online, wat kan wel, waar ligt de grens), over gevolgen van hun gedrag en over weerbaarheid (hoe kan ik in de toekomst anders reageren).</p> <p>Het aanbieden van excuses aan het slachtoffer is ook een belangrijk onderdeel van de interventie. Ouders krijgen handvatten over hoe ze het gesprek aan moeten gaan met hun kind over respectvol en veilig online (seksueel) gedrag en hoe je hier samen afspraken over kunt maken.</p>	<p>DOEL/SOORT INTERVENTIE Individuele begeleiding</p> <p>DOELGROEP Jongens en meisjes tussen de 12 en 18 jaar die lichte vormen van online seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond, waaronder ongewenste sexting (zonder toestemming verspreiden van naaktfoto's of -filmpjes)</p> <p>INTERMEDIAIRE DOELGROEP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionals: <ul style="list-style-type: none"> - Justitie - Zorg <p>SECTOR Justitie, zorg</p> <p>BEOORDEELD ALS Act4respect.nl beschrijft de interventie als 'Mooi initiatief.' Het is nog niet opgenomen in de databanken van het NJi of Movisie, met name omdat het een vrij recente interventie is.</p> <p>MEER INFORMATIE</p> <ul style="list-style-type: none"> > Act 4 respect – respect online – sexting Halt-interventie > Project Respect online – sexting Halt-interventie <p>ONTWIKKELAARS Rutgers en Halt</p>

5. Deskundigheidsbevordering voor professionals

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
Zwijgen is zonde	<p>Het boekje Zwijgen is Zonde biedt voorlichters en docenten praktische instructies om seksualiteit en relaties bespreekbaar te maken binnen multiculturele en multireligieuze groepen jongeren.</p> <p>Rekening houden met diversiteit betekent niet alleen oog hebben voor verschillen, maar juist ook aandacht hebben voor overeenkomsten in standpunten en achtergronden van jongeren. Goede objectieve informatie en een respectvolle dialoog draagt uiteindelijk bij aan veilige, prettige en gelijkwaardige seksuele relaties.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Deskundigheidsbevordering voor professionals</p> <p>DOELGROEP</p> <ul style="list-style-type: none">• Voorlichters• Professionals:<ul style="list-style-type: none">- Onderwijs <p>PROFIJTGROEP Multiculturele en multireligieuze groepen jongeren</p> <p>MEER INFORMATIE > Boekje Zwijgen is zonde</p> <p>ONTWIKKELAARS Rutgers</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
<p>Toolbox Verandering van Binnenuit</p>	<p>De online Toolbox Verandering van binnenuit biedt praktische informatie en tips voor gespreksbijeenkomsten met groepen om gendergelijkheid (mannen, vrouwen, lhbt) te bevorderen en gendergerelateerd geweld te stoppen. Om een mentaliteitsverandering op gang te brengen staan in de Toolbox de do's and don'ts voor de gespreksleiders. Met de beschreven werkvormen kun je de impact vergroten.</p> <p>Movisie heeft wetenschappelijke kennis over wat werkt bij normverandering, vertaald naar praktische handvatten in de Toolbox. Dit is een aanvulling op de praktijkervaringen van het Consortium Zelfbeschikking, met jarenlange ervaring in het ter discussie stellen van discriminatie en geweld tegen vrouwen en homo's binnen hun gemeenschappen van migranten en vluchtelingen.</p>	<p>DOEL/SOORT INTERVENTIE</p> <p>Deskundigheidsbevordering voor professionals</p> <p>DOELGROEP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gespreksleiders, changemakers en peer educators (van onder andere migranten- en vluchtelingenorganisaties) • Professionals: <ul style="list-style-type: none"> - gezondheidsvoorlichters - welzijns- en jongerenwerkers <p>PROFIJTGROEP</p> <p>Mannen, vrouwen en jongeren met een migratie- of vluchtelingenachtergrond die deelnemen aan dialoog- en informatiebijeenkomsten</p> <p>MEER INFORMATIE</p> <ul style="list-style-type: none"> > Toolbox Verandering van binnenuit > Alliantie Verandering van binnenuit <p>ONTWIKKELAAR</p> <p>De Alliantie Verandering van Binnenuit is van Movisie en het Consortium Zelfbeschikking, bestaande uit zeven landelijke (koepel)organisaties van en voor migranten en vluchtelingen.</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
<p>Jongeren en seksualiteit</p>	<p>Deze training heeft als doel de handelingsverlegenheid rond dit onderwerp te doorbreken, zodat kinderen seksueel veilig en gezond kunnen opgroeien.</p> <p>Tijdens deze training komt een breed scala aan onderwerpen aan bod; van de gezonde seksuele ontwikkeling tot seksueel misbruik, van sexting en grooming tot het door Movisie en Sensoa ontwikkelde Vlaggensysteem. Er wordt kennis gedeeld, oefeningen gedaan en er is ruimte voor inbreng van eigen casussen. Deze training is interactief en helpt professionals hun eigen vaardigheden op dit gebied te versterken en uit te breiden.</p>	<p>SOORT INTERVENTIE Deskundigheidsbevordering voor professionals</p> <p>DOELGROEP Professionals: Hulpverleners die werken met opgroeiende jongeren</p> <p>PROFIJTGROEP Opgroeïende jongeren</p> <p>MEER INFORMATIE > Jongeren en seksualiteit</p> <p>Ontwikkelaar Qpido</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
<p>Meeting exclusief voor Girls' Talk (+) en Make a Move (+) counselors</p>	<p>Doel is reflectie en deskundigheidsbevordering in het werken met jongens en meiden en de thema's seksualiteit (online/offline) en weerbaarheid.</p> <p>Het programma bestaat uit twee onderdelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seksualiteit en cultuur & diversiteit 2. Intervisie, uitwisseling praktijkervaringen 	<p>SOORT INTERVENTIE</p> <p>Deskundigheidsbevordering voor professionals</p> <p>DOELGROEP</p> <p>Professionals die werken met jongeren (specifiek voor begeleiders van Girls' Talk (+) en Make a Move (+))</p> <p>MEER INFORMATIE</p> <p>> Meeting exclusief voor Girls' Talk (+) en Make a Move (+) counselors</p> <p>INTERVENTIEONTWIKKELAAR</p> <p>Rutgers</p>

Interventie	Omschrijving	Aanvullende informatie
Cultuursensitief werken rond relaties, seksualiteit en opvoeding	<p>Webinar voor sociale professionals en docenten die werken met cliënten of studenten met verschillende culturele achtergronden.</p> <p>De volgende vragen komen aan bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe kun je in individuele en groeps gesprekken, in toon en aanpak rekening houden met verschillende opvattingen? • Op welke vlakken kun je verschillen verwachten? • En hoe kunnen studenten hun cultuur-sensitiviteit vergroten? 	<p>SOORT INTERVENTIE Deskundigheidsbevordering voor professionals</p> <p>DOELGROEP Sociaal professionals en docenten</p> <p>PROFIJTGROEP Cliënten en studenten met verschillende culturele achtergronden</p> <p>MEER INFORMATIE > Cultuursensitief werken rond relaties, seksualiteit en opvoeding</p> <p>INTERVENTIEONTWIKKELAAR Rutgers</p>

Colofon

Financier: Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Auteurs: Hilde Bakker
Siham El Moussaoui
Nora van Acht

Ontwerp: [Design Effects](#)

Foto omslag: 123RF

Redactie: Imre van den Dop

Uitgave: Kennisplatform Integratie & Samenleving
Catharijnesingel 47
3511 GC Utrecht
T (030) 789 20 009
E info@movisie.nl
I www.movisie.nl

De publicatie kan gedownload worden via de website van Kennisplatform Integratie & Samenleving: www.kis.nl.

© Kennisplatform Integratie & Samenleving, Utrecht 2020.

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij Movisie. Gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

The copyright of this publication rests with Movisie. Partial reproduction of the text is allowed, on condition that the source is mentioned.

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

KENNISPLATFORM INTEGRATIE & SAMENLEVING

Kennisplatform Integratie & Samenleving doet onderzoek, adviseert en biedt praktische tips en instrumenten over vraagstukken rond integratie, migratie en diversiteit. Daarnaast staat het platform open voor vragen, signalen en meningen en formuleert daar naar beste vermogen een antwoord op.

Deze kennisuitwisseling is bedoeld om een fundamentele bijdrage te leveren aan een pluriforme en stabiele samenleving. Blijf op de hoogte van alle projecten, vragen en antwoorden en andere kennis-uitwisseling via www.kis.nl, de [nieuwsbrief](#), [Twitter](#) en [LinkedIn](#).

Kennisplatform Integratie & Samenleving is een programma van het Verwey-Jonker Instituut en Movisie

T 030 230 32 60 E info@kis.nl I www.kis.nl

